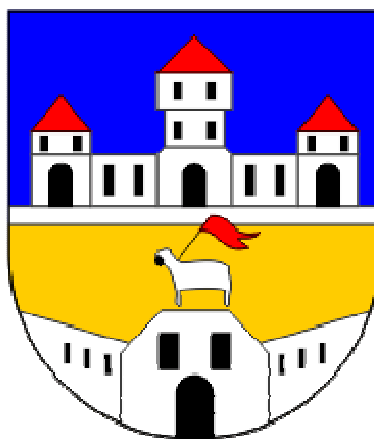

**ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVNJA U
DOKUMENTIMA
PROSTORNOG UREĐENJA**

**GRAD
HRVATSKA KOSTAJNICA**

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Grada Hrvatska Kostajnica

Temeljem *Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od opasnosti, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća za područje grada Hrvatska Kostajnica*, a sukladno članku 4. *Pravilnika o metodologiji za izradu Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja* (N.N. 38/08), donosimo izvadak iz Procjene naslovljen „Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja“ grada Hrvatska Kostajnica. Njima se utvrđuju i propisuju preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i antropogenih katastrofa i velikih nesreća po kritičnu infrastrukturu te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša, a sam izvadak je sastavni dio dokumenata prostornog uređenja grada Hrvatska Kostajnica.

Dolje navedeni *Zahtjevi zaštite i spašavanja* odnose se na ugroze po stanovništvo i materijalna dobra na području grada Hrvatska Kostajnica razrađeni su prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće a to su:

Poplave i bujice

Zaštita od poplava je neophodna djelatnost od bitnog utjecaja na proizvodnju dobara i životni standard. Ta djelatnost, počevši od izbora rješenja zaštite, izgradnje, korištenja i održavanja, mora se osnivati na ekonomskoj racionalnosti. Osnovna je svrha zaštitnih mjera da na poplavama ugroženom području osiguraju ljudske živote i materijalna dobra.

Područja koja su izložena potencijalnom plavljenju treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na plavljenje, pa neće trpjeti velike štete zbog velikih voda.

U područjima gdje nisu regulirani vodotoci (velike bujice), a izgradnja nije suprotna Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode. Ako građevinska čestica graniči s vodotokom, udaljenost regulacijskog pravca čestice od granice vodnog dobra odrediti će se prema vodopravnim uvjetima. Građevinska čestica ne može se osnivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Na udaljenosti manjoj od 100 m od obale rijeke Une nije moguće novo širenje građevinskih zona, izuzev sanacije i obnove postojećih objekata.

Potresi

Prema privremenoj seizmološkoj karti prostor na kojem se nalazi grad Hrvatska Kostajnica ugrožen je potresom VII. stupnja intenziteta po MCS skali.

Stambene građevine na području grada Hrvatska Kostajnica

Stambene građevine na području grada Hrvatska Kostajnica građene su uglavnom kao obiteljske kuće prizemnice ili jednokatnice.

U naselju Hrvatska Kostajnica nalaze se višekatne (do P+2) stambene građevine i taj dio predstavlja najgušće naseljeno područje Grada .

Protupotresno projektiranje građevina i njihovo građenje potrebno je provoditi sukladno Zakonu i ostalim propisima o građenju kao i Odredbama za provođenje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost (ili protivpotresno inženjerstvo) sukladno utvrđenom stupnju potresa po MSC ljestvici njihove jačine prema mikroseizmičnoj rajonizaciji Sisačko-moslavačke županije.

U svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Grada uskladiti sa posebnim propisima za VII seizmičku zonu. Koeficijent seizmičnosti za potrebe projektiranja iznosi $K_c=0,002$. Za područja u kojima se planira intenzivnija izgradnja (veće građevine sa više etaža) potrebno je izvršiti pravovremeno detaljnije specifično ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija i racionalnost građenja. Prilikom rekonstrukcija starijih građevina koje nisu izgrađene po protivpotresnim propisima, statičkim proračunom analizirati i dokazati otpornost tih građevina na rušenje uslijed potresa ili drugih uzroka, te predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja. S obzirom na mogućnost zakrčenosti ulica i prometnica uslijed urušavanja građevina i objekata potrebno je osigurati putove za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara. Stoga, kod izgradnje novih dijelova naselja bruto gustoća naseljenosti ne smije prelaziti 200 stanovnika/ha. Ovo se prvenstveno odnosi na prostor naselja Hrvatska Kostajnica kao najgušće naseljen prostor.

Prilikom određivanja lokacija, dimenzioniranja i projektiranja građevina potrebno se pridržavati slijedećih preporuka:

- kod planiranja i gradnje podzemnih javnih, komunalnih i sličnih građevina dio kapaciteta neophodno je prilagoditi zahtjevima sklanjanja ljudi te planirati tako da je pristup omogućen i u uvjetima rušenja zgrade;
- sabirne ceste u naseljima potrebno je planirati tako da ih rušenje zgrada ne zatvori za promet, odnosno da se ruševine mogu što jednostavnije raščistiti radi evakuacije ljudi i dobara;
- za nova naselja potrebno je planirati više ulazno - izlaznih prometnica s neposrednim zaobilaznim cestama;
- radi zaštite od potresa protivpotresno projektiranje građevina sukladno postojećoj regulativi i tehničkim normativima neophodno je temeljiti na seizmičkoj mikrorejnzaciji, odnosno seizmičkom zemljovidu.

Suše

S obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima, u budućnosti se mogu očekivati još veće i češće suše s velikom materijalnom štetom na području grada Hrvatska Kostajnica.

U mjerama zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja okolnih poljoprivrednih površina, što je i naglašeno PPU grada.

Zaštita voda (vodonosnika)

Dokumentima uređenja prostora jačati mjere na zaštiti vodonosnika koji je od sve većeg životnog i ekonomskog značenja, za grad Hrvatska Kostajnica kao i za Sisačko-moslavačku županiju. U zonama potencijalnih vodocrpilišta moraju se provoditi sve mjere zaštite od zagađenja podzemnih voda, vršiti daljnja istraživanja, a na ista se ne mogu širiti građevinska područja niti izgrađivati gospodarski i drugi pogoni. Izgradnja i uređivanje zemljišta uz vodotoke treba se izvoditi u skladu sa posebnim vodoprivrednim uvjetima.

U vodotoke se ne smije ispuštati gnojnice, otopine umjetnih gnojiva, kao i druge štetne tvari, posebno iz gospodarskih i proizvodnih objekata.

Posebnim uvjetima građenja u zoni zaštite vodonosnika usmjeriti izgradnju plantaža trajnih nasada u području vodonosnika, odnosno limitirati na kulture koje ne zahtijevaju uporabu fungicida i drugih zaštitnih sredstava.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Lokacije na području grada Hrvatska Kostajnica gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, skupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima, kao i njihove količine i indeks opasnosti, date su u nastavnom tabelarnom prikazu.

Pravna osoba-lokacija	Broj lokacija	Opasna i štetna tvar	Količina	Vrsta opasnosti	Indeks opasnosti
benzinska postaja Gordana Lederera	1	Diesel gorivo		istjecanje požar	
		MB 98		istjecanje požar eksplozija	
		BMP 95		istjecanje požar eksplozija	
		UNP-boce 10/1		požar eksplozija	
„POUNJE“ Tvornica trikotaže R. Djetelića 70	1	Loživo ulje		istjecanje požar	
		mazut		istjecanje požar	

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine ili plinovi, u skladu s odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95), Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98) i Pravilnika o izgradnji postrojenja za ukapljeni naftni plin i o uskladištenju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (SL 24/71) koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji (NN 55/96) moraju se graditi na sigurnosnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja.

Benzinske postaje

U sklopu cestovnih i uličnih koridora, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, predviđa se rekonstrukcija postojećih, odnosno izgradnja novih benzinskih postaja s pratećim sadržajima i to na način da se osigura sigurnost svih sudionika u prometu i uvjeti zaštite okoliša. Lokacije novih benzinskih postaja odrediti će se uz cestovne i ulične koridore u skladu s poslovnim interesom potencijalnih investitora, važećim propisima i standardima, kao i posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste. Nove benzinske postaje moraju veličinom i smještajem biti prilagođene okolišu, te se njihovim smještajem ne smiju pogoršati uvjeti stanovanja u okolnom prostoru ni narušiti slika grada u vrijednim povijesnim i prirodnim prostorima.

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine ili plinovi, u skladu s odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95), Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98) i Pravilnika o izgradnji postrojenja za ukapljeni naftni plin i o

usklađivanju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (SL 24/71) koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji (NN 55/96) moraju se graditi na sigurnosnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja.

Sklanjanje

Zaštita i sklanjanje ljudi u slučaju elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva, izgradnjom skloništa, te prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi. Obaveza izgradnje skloništa sukladno 'Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu' (NN 2/91) utvrđena je za naselja u kojima živi preko 2000 stanovnika. U obuhvatu Prostornog plana uređenja Grada Hrvatska Kostajnica nema takvih naselja. Slijedom toga u naseljima Grada Hrvatska Kostajnica izgradnja skloništa nije obavezna. Zaštita stanovništva predmetnog područja Grada osigurat će se izgradnjom zaklona. Za zaklon će se koristiti podrumske prostorije, te zakloni izgrađeni u slučaju neposredne ratne opasnosti na slobodnim površinama. Uz javne objekte u kojima se okuplja veći broj ljudi potrebno je planirati slobodne površine na kojima će se omogućiti izgradnja zaklona u slučaju elementarnih nepogoda i drugih vrsta ugroza po stanovništvo predmetnog područja Grada. Zakloni se ne smiju graditi u neposrednoj blizini skladišta zapaljivih materija, u razini nižoj od podruma zgrade niti u plavnim područjima.